

ОБҐРУНТУВАННЯ

щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП»

(зміни до постанов НКРЕ від 23.07.2013 № 1009 та НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175)

У зв'язку із особливим періодом діяльності операторів систем розподілу (далі – ОСР), пов'язаним з дією в Україні воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022, з урахуванням Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф, затвердженого наказом Мінреінтеграції від 22 грудня 2022 року № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004, деякі ОСР здійснюють свою діяльність в тому числі на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф (далі – прифронтові ОСР).

Ураховуючи обставини, що склались, через постійні обстріли об'єктів електричних мереж та окупацію деяких територій на сьогодні для прифронтових ОСР неможливо спрогнозувати кількість та обсяги аварійно-відновлюваних робіт внаслідок бойових дій, об'єктивно спрогнозувати витрати матеріальних і трудових ресурсів, обсяги розподілу електричної енергії та очікувані обсяги споживання електричної енергії, відсутні можливості для збору інформації комерційного обліку електроенергії та складання фізичних балансів, як фактичних, так і прогнозних тощо.

У зв'язку з тим, що певна частина активів залишається на тимчасово окупованій території неможливо визначити наявність та належність значної кількості активів РБА «старої» та РБА «нової» прифронтових ОСР.

Крім того відповідно до пункту 2 рішення Ради національної безпеки і оборони України (далі – РНБО), введеного в дію Указом Президента від 12 травня 2023 року № 279/2023 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 травня 2023 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»» (далі – Рішення РНБО), РНБО застосовано на 10 років до фізичних та юридичних осіб згідно з додатками 1 та 2 до вказаного рішення, зокрема, до компанії «ВС Енерджи Інтернешнл НВ» (VS Energy International NV), а також до фізичних осіб, що є засновниками Товариства з обмеженою відповідальністю «ВС ЕНЕРДЖІ ІНТЕРНЕЙШНЛ УКРАЇНА», персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції).

Одним із видів обмежувальних заходів є анулювання або зупинення ліцензій та інших дозволів, одержання (наявність) яких є умовою для здійснення певного виду діяльності, зокрема, анулювання чи зупинення дії спеціальних дозволів на користування надрами.

Серед ліцензіатів НКРЕКП є оператори систем розподілу, одним з контролерів або кінцевих бенефіціарних власників яких є фізичні або юридичні особи, які зазначені у додатку 1 до Рішення РНБО, зокрема АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», ПРАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО», ПРАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО» та АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО».

НКРЕКП листами звертала увагу РНБО та Кабінету Міністрів України щодо недостатності підстав для застосування обмежувальних заходів, відносно

UB
НКРЕКП
№2007-17.2.3/23 від 22.11.2023
КЕІ: Огньов А. В.
3FAA9288358EC0030400000A2901E00EC42C400

вищенаведених операторів систем розподілу, а також необхідності забезпечення контролю за діяльністю цих суб'єктів природних монополій, які здійснюють критично важливі функції, зокрема розподілу електричної енергії споживачам електричної енергії у відповідних областях.

Також, листами від 21.08.2023 Регулятор звертав увагу РНБО та Кабінету Міністрів України щодо необхідності вирішення питання стабілізації фінансово-економічного стану прифронтових ОСР з метою забезпечення збалансованої роботи ринку електричної енергії та забезпечення надійного проходження осінньо-зимового періоду 2023-2024 років.

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Регулятор здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України.

Слід зазначити, що відповідно до законодавства тарифи на послуги з розподілу електричної енергії встановлюються не для кінцевих бенефіціарних власників, а для забезпечення діяльності суб'єктів природних монополій та мають враховувати покриття всіх необхідних витрат на здійснення ліцензованої діяльності природного монополіста.

Враховуючи те, що Рішення РНБО є чинним, а також відсутність на сьогодні позиції Уряду та РНБО із зазначених у листах НКРЕКП питань, актуальним є питання щодо доцільності застосування норм доходів на РБА «стару» та РБА «нову» для отримання такими компаніями прибутку при встановленні (формуванні) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії у 2024 році.

На засіданні НКРЕКП, яке відбулось у формі відкритого слухання 19.10.2023 схвалено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» (далі – Проєкт рішення), яким актуалізовано положення постанов НКРЕ від 23.07.2013 № 1009 «Про встановлення параметрів регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання» (далі – Постанова № 1009) та НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175 «Про затвердження Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії» (далі – Постанова № 1175).

Схваленим Проєктом рішення передбачено:

1) врахування у 2024 році регуляторної норми доходу на РБА «стару», для прифронтових ОСР, а також для ліцензіатів, контролером або кінцевим бенефіціарним власником контрольного пакету акцій яких є фізичні або юридичні особи щодо яких застосовано економічні та обмежувальні заходи (санкції) (далі – ліцензіати, до власників яких застосовано санкції), на рівні 0 відносних одиниць;

2) врахування у 2024 році регуляторної норми доходу на РБА «нову», для прифронтових ОСР та ліцензіатів, до власників яких застосовано санкції, на рівні 0 відносних одиниць;

3) фіксування у 2024 році для прифронтових ОСР амортизації на «стару» та «нову» бази активів на рівні, врахованому в тарифах 2023 року;

4) фіксування на 2024 рік для прифронтових ОСР прогнозованого обсягу електричної енергії, що розподіляється на 1 та 2 класах напруги, прогнозованого обсягу корисного відпуску електричної енергії на 1 класі напруги та прогнозованого обсягу електричної енергії, що надходить від генеруючих компаній безпосередньо на 2 клас напруги, на рівні, врахованому в тарифах 2023 року.

Проект схваленого рішення 19.10.2023 розміщено на вебсайті Регулятора для отримання до 30.10.2023 (включно) зауважень та пропозицій.

До НКРЕКП надійшли зауваження та пропозиції до Проекту рішення від АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», АТ «ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», АТ «ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО», ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО», ПрАТ «КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО», ПрАТ «РІВНЕОБЛЕНЕРГО», АТ «СУМІОБЛЕНЕРГО», АТ «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО», АТ «ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО», АТ «ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО», ГС «РОЗУМНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ УКРАЇНИ» та USAID ПРОЄКТ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ.

За результатами опрацювань наданих зауважень та пропозицій було підготовлено зведену таблицю зауважень *«Узагальнені зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП»* із попередньою позицією щодо їх прийняття або відхилення, яку було розміщено на вебсайті НКРЕКП.

Відповідно до вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 13.11.2023 у форматі відеоконференції відбулося відкрите обговорення Проекту рішення, за результатами якого складено Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій з остаточною позицією Регулятора, який 21.11.2023 оприлюднено на вебсайті НКРЕКП у мережі Інтернет: <https://www.nerc.gov.ua/news/opriyudnyuyutsya-rezultati-vidkritogo-obgovorennya-proyektu-zmini-do-deyakh-postanov-nkre-ta-nkrekp-pro-vstanovlennya-parametriv-regulyuvannya-shcho-mayut-dovgostrokovij-strok-diyi>.

За результатами відкритого обговорення узгоджено Додаток до Постанови № 1009, передбачений схваленим проектом рішення, викласти у редакції Додатку 30 до Постанови № 1175, який доповнено переліком ліцензіатів НКРЕКП (прифронтових ОСР): АТ «ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО», АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ», ТОВ «ЛУГАНСЬКЕ ЕНЕРГЕТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ» та ДП «РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРИЧНІ МЕРЕЖІ». Перелік прифронтових ОСР визначено за аналогією з переліком ліцензіатів, для яких при встановленні тарифів на послуги з розподілу електричної енергії у 2023 році було застосовано окремий підхід до визначення деяких складових структури тарифів.

Також, з метою уникнення подвійного тлумачення нормативної бази Регулятора, вирішено удосконалити редакцію глави 8 Постанови № 1175 шляхом

передбачення для прифронтових ОСР фіксування співвідношення кількості умовних одиниць енергетичного обладнання на 1 та 2 класах напруги на рівні, врахованому в тарифах 2023 року.

Ураховуючи зазначене, на розгляд НКРЕКП вноситься питання щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП».

Зазначений Проєкт рішення НКРЕКП додається.

**Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики**

Андрій ОГНЬОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕ та НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023 та від 06 листопада 2023 року № 734/2023, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

ЗМІНИ

до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Підпункти 1 та 2 пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 23 липня 2013 року № 1009 «Про встановлення параметрів регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання» викласти в такій редакції:

«1) регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена на дату переходу до стимулюючого регулювання, – 0,03 відносних одиниць, крім ліцензіатів:

перелік яких наведено в додатку 30 до постанови НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175 «Про затвердження Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії» (далі – Порядок встановлення (формування) тарифів) та частина основних фондів яких знаходиться на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, з урахуванням Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004;

контролером або кінцевим бенефіціарним власником контрольного пакету акцій яких є фізичні або юридичні особи, щодо яких застосовано економічні та обмежувальні заходи (санкції);

для яких регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена на дату переходу до стимулюючого регулювання, у 2024 році становить 0 відносних одиниць;

2) регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, – 0,1674 відносних одиниць (для 2023 та 2024 років – 0,03 відносних одиниць), крім ліцензіатів:

перелік яких наведено в додатку 30 до Порядку встановлення (формування) тарифів;

контролером або кінцевим бенефіціарним власником контрольного пакету акцій яких є фізичні або юридичні особи, щодо яких застосовано економічні та обмежувальні заходи (санкції);

для яких регуляторна норма доходу на регуляторну базу активів, яка створена після переходу на стимулююче регулювання, у 2024 році становить 0 відносних одиниць);».

2. Унести до Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 05 жовтня 2018 року № 1175, такі зміни:

1) у пункті 5.12 глави 5:

абзац четвертий після слова «відповідно» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «, крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік амортизація на активи, створені на дату переходу до стимулюючого регулювання (A_t^{CT}), фіксується на рівні A_{t-1}^{CT} , врахованому в тарифах 2023 року);»;

абзац п'ятий після слова «Порядку» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік амортизація у році t-1 на активи, віднесені до категорії 1, які створені після переходу на стимулююче регулювання, фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року);»;

абзац шостий після слова «Порядку» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік амортизація у році t-1 на активи, віднесені до категорії 2, які створені після переходу на стимулююче регулювання, фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року);»;

абзац сьомий після слова «Порядку» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік амортизація у році t-1 на активи, віднесені до категорії 3, які створені після переходу на стимулююче регулювання, фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року);»;

абзац восьмий після слова «Порядку» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік амортизація у році t-1 на активи, віднесені до категорії 4, які створені після переходу на стимулююче регулювання, фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року);»;

2) у главі 8:

пункт 8.1 після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

«Для ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, на 2024 рік співвідношення кількості умовних одиниць енергетичного обладнання на 1 та 2 класах напруги фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року.».

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим;

у пункті 8.3:

абзац п'ятий після слова «напруги» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік W_{1t}^n фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року)»;

абзац дев'ятий після слова «напруги» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік W_{c1}^n фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року)»;

абзац дванадцятий після слова «напруги» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік W_{2t}^n фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року)»;

абзац тринадцятий після слів «рік t» доповнити знаками, словами та цифрами такого змісту: «(крім ліцензіатів, перелік яких наведено в додатку 30 до цього Порядку, для яких на 2024 рік $W_{ген\ 2_t}^n$ фіксується на рівні, врахованому в тарифах 2023 року)»;

3) доповнити новим додатком, що додається.

Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики

Андрій ОГНЬОВ

Додаток 30
до Порядку встановлення
(формування) тарифів на
послуги з розподілу
електричної енергії

ПЕРЕЛІК

операторів систем розподілу, частина основних фондів яких знаходиться на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, з урахуванням Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22 грудня 2022 року № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2022 року за № 1668/39004

АТ «ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»;
ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО»;
АТ «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО»;
ТОВ «ДТЕК ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ»;
ТОВ «ЛУГАНСЬКЕ ЕНЕРГЕТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ»;
ДП «РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРИЧНІ МЕРЕЖІ».